

Colofon

Redactie

RTV Rijnmond
Lloydstraat 23
3024 EA Rotterdam
Postbus 1515
3000 BM Rotterdam
Telefoon: 010 707 5 707
E-mail: info@rijnmond.nl
Internet: www.rijnmond.nl

Vormgeving

am+d Brand Management bv

Fotografie

RTV Rijnmond

Over RTV Rijnmond	3
Verslag van de bestuurder	5
Raad van Commissarissen	11
Programmaraad	12
Redactie	15
Luistercijfers	19
Kijkcijfers	20
Bereik	21
Onlinecijfers	22
Faciliteiten	23
Reclame	24
Reclameverkoop	25
Marketing & Communicatie	26
Personeel en Organisatie	28
Ondernemingsraad	29
BIJLAGE 1 Bestuurdersverklaring	30
BIJLAGE 2 Financiële gegevens	31
BIJLAGE 3 Organogram	35
BIJLAGE 4 Sociaal Jaarverslag	36

*Het verzorgingsgebied
is Zuid-Holland Zuid.
Door de huidige digitale
distributietechnieken breidt het
bereik zich steeds verder uit.*

RTV Rijnmond is de regionale omroep voor het gebied Zuid-Holland Zuid. De organisatie bestaat uit Radio Rijnmond, opgericht in 1983, en TV Rijnmond dat in het jaar 2000 aan de organisatie is toegevoegd. Tegenwoordig bedient Rijnmond alle platforms zowel op Radio, TV als Online. RTV Rijnmond is een publieke omroep. Dit betekent dat zij grotendeels wordt gefinancierd met publieke middelen. Daarnaast mogen Radio en TV Rijnmond een deel van de zendtijd en een klein deel van nieuwe media gebruiken voor reclame.

RTV Rijnmond heeft 86 medewerkers in vaste dienst en maakt daarnaast gebruik van een groot netwerk van redactionele en facilitaire freelancers. De cultuur binnen de organisatie is open en informeel. De organisatie is laagdrempelig toegankelijk voor het publiek.

Visie

RTV Rijnmond bevindt zich in een snel veranderend media-landschap. Klassieke zekerheden op traditionele platforms gelden niet langer. Onze nieuwsgierige doelgroep verlaat in toenemende mate lineaire TV en Radio en verspreidt zich razendsnel over een groeiend aantal interactieve mobiele digitale platformen.

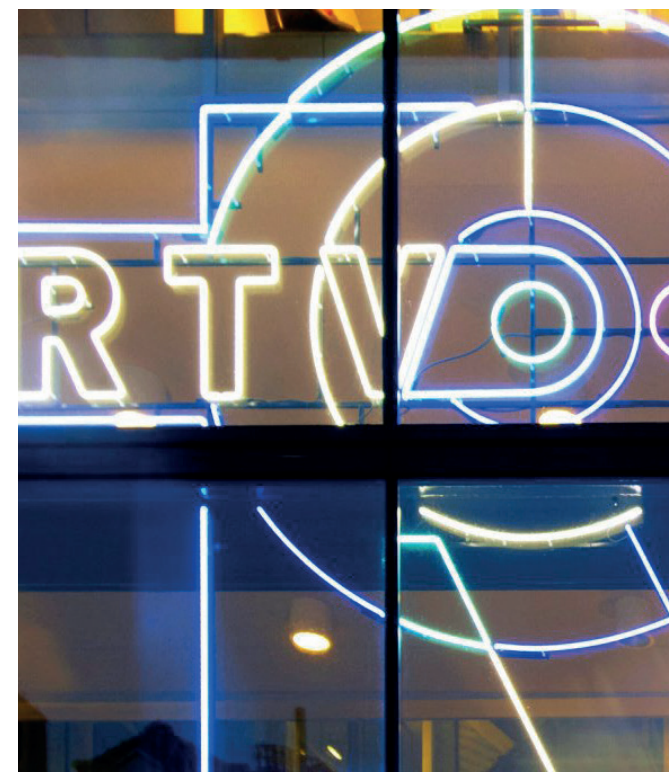
De consument bepaalt zelf wanneer hij nieuws wil horen of zien en verlangt een snel en gevarieerd nieuwsaanbod met menselijke verhalen gedurende de hele dag waar hij direct op kan reageren. Hierin verschuift de macht ook steeds meer naar landelijke en globale spelers (zoals NU.nl, YouTube, Facebook en Google). Hierbij doet zich steeds meer de vraag voor welk nieuws betrouwbaar is en met wie ga ik de interactieve dialoog aan? De globale spelers zijn veel minder gebonden aan politieke regelgeving. RTV Rijnmond kiest ervoor om in dit speelveld een belangrijke rol te spelen voor de inwoners van onze regio.

Missie

RTV Rijnmond is een relevante, betrouwbare, laagdrempelige publieke omroep voor en van alle inwoners van de regio Zuid-Holland Zuid, dat is wat ons onderscheidt. Al onze content is afkomstig uit onze eigen regio. We brengen impactvolle journalistieke verhalen via zoveel mogelijk passende interactieve kanalen. Dat doen we alle dagen van het jaar, dag en nacht met en voor ons publiek.

Wij zijn van toegevoegde waarde in het media-aanbod en vervullen de waakhondfunctie die de inwoners van ons verwachten en verdienen. RTV Rijnmond is nadrukkelijk aanwezig in het regionale maatschappelijke debat. Onze mensen tonen lef, nemen verantwoordelijkheid, zijn integer, dienstbaar, trots en hebben plezier in wat zij doen, dat is ons merk en de manier waarop wij het doen.

Radio Rijnmond heeft de officiële status van calamiteitenzender in de regio Zuid-Holland Zuid en vervult daarin de taken die door de overheid wettelijk zijn vastgelegd.

Inleiding

RTV Rijnmond is betrokken bij, en relevant voor wat de inwoners van de regio Zuid-Holland Zuid interesseert en raakt.

Wij zijn van essentieel belang voor de regionale informatie- en nieuwsvoorziening voor alle mensen die in onze regio wonen en werken. Dit doen we interactief, met ons publiek en het regionale netwerk waarvan wij deel uitmaken.

De toekomst is weerbarstig en gebeurtenissen volgen elkaar in rap tempo op. Als gevolg van wisselende omstandigheden in het medialandschap staat RTV Rijnmond, en dus ook haar medewerkers, de komende jaren meerdere veranderingen te wachten. Dit zien we o.a. doordat klassieke zekerheden verdwijnen, traditionele kanalen verschuiven naar interactieve mobiele platformen, de opkomst van "nepnieuws" waarbij globale spelers het concurrentieveld vergroten en de kwaliteit van de regionale nieuws- en informatievoorziening bedreigen.

Wij stellen ons regionale publiek centraal om haar te voorzien van impactvolle journalistiek en interactieve verhalen. Tegelijk nemen we onze medewerkers mee in deze veranderingen.

Bedrijfsvoering 2017

RTV Rijnmond kijkt opnieuw terug op een jaar met veel veranderingen binnen de omroep. De door de overheid ingezette beoogde landelijke bestuurlijke fusie van alle regionale omroepen kon geen doorgang vinden, omdat het wettelijke kader daarvoor ontbrak. De staatssecretaris van OCW hield het wetsvoorstel voor wijziging van

de Mediawet aan, waardoor we bestuurlijk gezien op eigen benen blijven staan. Het niet doorgaan van de wettelijke maatregel had een enorme impact op onze organisatie: binnen RTV Rijnmond moesten we veel forser bezuinigen dan oorspronkelijk het plan was; ongeveer € 900.000,- ten opzichte van de oorspronkelijke bezuiniging van € 300.000,-. Dat had grote gevolgen voor de redactionele taken. Door eerdere bezuinigingsmaatregelen was er in de 'overhead' van het bedrijf al maximaal bespaard op ondersteunende afdelingen; nu moest er ingegrepen worden in het primaire proces: de redactie. Er sneuvelden programma's en we moesten afscheid nemen van ca. 15 fte. personeel. De reorganisatie werd in financiële termen afgerond in 2017; de naschokken blijven nog voelbaar in de organisatie.

Naast het uitvoeren van de reorganisatie vanuit financieel oogpunt, hebben we tegelijk ingezet op verandering van onze (redactionele) werkprocessen. Door het veranderende mediagebruik van consumenten is de vraag naar content via digitale distributiekanaal sterk toegenomen. De focus ligt op verhalen van 'de gewone mens' en we gaan meer de regio in om zo zichtbaar te zijn en de verhalen op te halen. We zijn zo vaak als mogelijk live, snel en relevant. Kortom: RTV Rijnmond is erbij!

Om onze ambitie waar te maken hebben we ingezet op 'online' en 'mobile first', waarbij de verslaggever met nieuwe moderne middelen in staat is om zelf alle taken van een mobiele journalist (MOJO) in te vullen. Om sneller en actueler het nieuws met achtergronden te kunnen brengen, namen we afscheid van de gepresenteerde TV-nieuwsuitzending van dagelijks 17.00, en zetten we in om het

nieuws te brengen zodra dat er is. Verder staat ook Cultuur weer op de agenda en zoeken we actief de samenwerking op met andere partijen, waaronder de lokale omroepen in onze regio. Een voorbeeld is de samenwerking met lokale omroep OPEN Rotterdam die dit jaar bij ons in het pand introk.

Op dit moment zitten we nog volledig in de hierboven geschetste transformatie. Er is veel voor nodig om deze slag te maken; gedacht moet worden aan investeringen in apparatuur, het opleiden van verslaggevers en redacteurs, aanpassen van de besturingsstructuur, veranderingen doorvoeren in onze technische infrastructuur. Tegelijkertijd kijken we ook naar buiten: wij zijn van toegevoegde waarde in het media-aanbod en vervullen de waakhondfunctie die de inwoners van ons verwachten en verdienen. RTV Rijnmond is nadrukkelijk aanwezig in het regionale maatschappelijke debat. Een mooi voorbeeld zijn de lokale politieke mediadebatten die wij, samen met de lokale omroepen, organiseren in ons verzorgingsgebied. Die samenwerking willen wij verder uitbreiden. Dat doen we onder andere door inzet van zelfstandig werkende regio journalisten.

We sturen intern op een cultuurverandering die meer aansluit bij het sterk veranderende medialandschap waarin meerdere partijen dingen naar de gunst van de luisteraar, kijker en online gebruiker.

Vanzelfsprekend nemen wij onze wettelijke taak als calamiteiten-zender serieus: RTV Rijnmond is de calamiteitenzender in de regio Rotterdam-Rijnmond en omgeving, en vervult daarin de taken die door de overheid wettelijk zijn vastgelegd. We schuiven op in de berichtgeving: we zijn er niet alleen wanneer de overheid onze

hulp inroept als calamiteitenzender; we zijn er ook om het publiek te informeren bij situaties wanneer er behoefte is aan betrouwbare informatie over de omgeving. Dat brengen we op Radio, Online/Mobiel en op TV.

Financiële gegevens

Kengetallen

Jaaromzet	€ 13,8 miljoen
Reclame omzet	€ 2 miljoen
Solvabiliteitsratio	0,57
Current ratio	2,44
Netto resultaat	€ 4.498,00
Cashflow	€ 744.658,00

RTV Rijnmond sluit het boekjaar 2017 af met een positief resultaat. Dit wordt mede veroorzaakt door incidentele baten. Ondanks de forse korting op de overheidssubsidie van OC&W, de lagere reclame-inkomsten en een later dan in de begroting opgenomen uitvoering van de reorganisatie, heeft RTV Rijnmond het in operationele zin goed gedaan.

Medewerkers

(per 31 december 2017)

Aantal medewerkers in fte's	75,7 fte
Verhouding man/vrouw	60/40

Leeftijdsopbouw

Leeftijd	Aantal fte's
15 tm 24 jaar	1,00
25 tm 34 jaar	7,03
35 tm 44 jaar	24,73
45 tm 54 jaar	29,68
55 tm 59 jaar	9,14
60 jaar of ouder	4,12
	75,70

Administratieve organisatie en contracten

Begin 2017 is het handboek met administratie procedures en werkbeschrijvingen bijgewerkt naar de huidige werkwijze en procedures. Verder hebben we software geïmplementeerd voor het scannen van inkoopfacturen en het digitaliseren van de administratie. Het contractenbeheer wordt in 2018 aangepakt. Hiervoor heeft Rijnmond een contractbeheersysteem tot haar beschikking. In 2017 was het contractbeheer belegd bij de verschillende afdelingen waardoor er niet snel inzage was in

alle contractverplichtingen. De afdeling Finance & Control wordt verantwoordelijk voor het beheer van contracten van alle afdelingen. Met behulp van het contractbeheersysteem worden de contracten beheerd en krijgen de budgethouders tijdig een waarschuwing wanneer een contract afloopt.

Kwaliteitsborging en doelstellingen

In het 1e kwartaal van 2018 zal Rijnmond het strategisch plan hebben afgerond. Hierin zijn de strategische doelstellingen opgenomen, met daaraan gekoppeld de speerpunten voor 2018.

De speerpunten voor 2018 zijn:

- Het publiek centraal stellen
- Samen met anderen
- Ontwikkelen
- Huis op orde
- Meten = leren

Aan de hand van nog nader uit te werken criteria (e.g. bereik, aantal samenwerkende organisaties en financiële criteria) zal de voortgang van deze speerpunten worden gemonitord.

De controller verstrekt maandelijks het managementrapport aan MT-leden en directie. In het MT wordt dit besproken. Periodiek heeft de controller individueel overleg met de MT-leden over de afdelingscijfers m.b.t. de begroting. Vanaf 2018 zal de directie periodiek aanschuiven bij deze besprekingen. Daarnaast bespreekt de controller in het overleg van de Raad van

Commissarissen het managementrapport en geeft toelichting op de diverse posten.

Het managementrapport bestaat uit:

- Resultatenrekening
- Balans
- Toelichting op de resultatenrekening en balans
- Projecten overzicht
- Omzet overzicht incl. omzet in portefeuille

Incidenteel:

Liquiditeitenoverzicht (rolling forecast) – bij substantieel te verwachten investeringen/uitgaven.

Resultatenrekening:

In de resultatenrekening worden de actuele gerealiseerde maandcijfers vergeleken met de begroting, en die van het voorgaande jaar. Indien door ontwikkelingen, zowel positief als negatief, verwacht wordt dat het resultaat substantieel zal gaan afwijken t.o.v. de begroting, vindt er een bijgeteld budget plaats. Het eerste meetpunt daarvoor is eind 1^e kwartaal 2018.

Balans:

De balans bestaat uit een vergelijking tussen de balans eind voorgaand boekjaar en de balans einde verslagmaand. Grote afwijkingen ten opzichte van de eindbalans van het vorig boekjaar worden in de toelichting nader uitgelegd.

Projectenoverzicht:

In het projectenoverzicht zijn alle projecten opgenomen die tot en met de verslagmaand in productie zijn genomen of die reeds zijn geproduceerd, al dan niet uitgezonden. In dit overzicht is een tweetal splitsingen gemaakt, zodat scheiding van geldstromen goed bewaakt kan worden.

- 1) Een splitsing tussen projecten die volledig met extern geld zijn gefinancierd (publiek en privaat) en projecten die zowel deels met eigen middelen, deels met private gelden zijn gefinancierd.
- 2) Een splitsing tussen publieke en private gelden.

Omzet overzicht:

Dit overzicht laat zowel de gefactureerde omzet zien, als de omzet in portefeuille, waardoor Rijnmond tijdig kan inspringen indien reclame-inkomsten achter blijven op de begroting. In 2018 vindt er een aanpassing in de werkwijze en processen plaats, waardoor het landelijke boekingssysteem leidend gaat worden voor de gerealiseerde en de te verwachten omzet.

Liquiditeiten overzicht:

Dit overzicht wordt alleen bij grote investeringsvraagstukken of wijzigingen in bedrijfsvoering meegenomen in de management rapportage en beslaat minimaal een forecast over de komende

12 maanden. Indien noodzakelijk wordt dit aangepast naar een meerjarenoverzicht. Zo is in juni 2017 een meerjarenbegroting opgesteld tot en met 2020 en besproken in de RvC vergadering van juli 2017.

Personeelsbeleid en integriteit

Overlijden

Tot ons verdriet moesten wij eind 2017 afscheid nemen van een van onze receptionistes, die plotseling was overleden.

Reorganisatie en hervorming

Dit zijn de twee kernwoorden die 2017 voor RTV Rijnmond het beste omschrijven. Met een korting op de subsidie inkomsten van ongeveer € 900.000 stond Rijnmond begin 2017 aan de opgave om uitvoering te gaan geven aan een reorganisatie, zoals beschreven in het plan eind 2016. In februari 2017 kreeg het bestuur groen licht van de ondernemingsraad, waarna na het eerste kwartaal uitvoering kon worden gegeven aan de implementatie van de reorganisatieplannen. Mensen zijn aangezegd op hun arbeidscontract waarbij we afscheid hebben moeten nemen van een aantal medewerkers.

Vanuit onze visie en missie werden werkprocessen opnieuw gedefinieerd en aangepast, van waaruit de besturingsstructuur werd aangepast. Bij de implementatie werd zo veel als mogelijk 'de juiste man/vrouw op de juiste plek gezet' en is vastgesteld welke ondersteunende middelen nodig zijn. Voor met name de redactionele medewerkers betekende dit een wijziging van hun functie en het verleggen van rapportagelijnen.

Op basis van onze nieuwe koers worden huidige en toekomstige (materiële) investeringen gedaan.

Als gevolg van de nieuwe werkwijze geven we continue aandacht aan opleidings- en ontwikkelingstrajecten van onze medewerkers. Het streven is om in 2018 een nieuw beoordelingssysteem te implementeren dat past bij de nieuwe werkwijze en onze kernwaarden.

Onkostenvergoedingen

Eind 2017 heeft Rijnmond een declaratie applicatie in gebruik genomen. Via een app kunnen medewerkers onkosten die zij gemaakt hebben voor RTV Rijnmond indienen bij de budgethouder. In 2018 wordt het gebruik van dit systeem organisatiebreed uitgerold. Met ingang van 1 januari 2018 zijn de vaste onkostenvergoedingen voor de sales- en accountmanagers afgeschaft. Vanaf die datum declareren zij, net als alle overige medewerkers van RTV Rijnmond, de gemaakte onkosten voorzien van bewijsmateriaal.

De declaraties van directie zullen in 2018 worden goedgekeurd door de voorzitter van de Raad van Commissarissen.

Het directiereglement is in 2017 aangepast. Met name de positie van de controller is hierbij gewijzigd. In het aangepaste reglement is de onafhankelijkheid van de controller ten opzichte van directie gewaarborgd, waarbij alleen in uitzonderlijke afwijkende situaties de controller rechtstreeks kan escaleren naar de RvC, met tijdige voor aankondiging aan directie.

Gebruikmaking eigendommen RTV Rijnmond

Alle medewerkers die auto's en/of middelen persoonlijk in bruikleen hebben verkregen van RTV Rijnmond hebben een verklaring ondertekend waarin zij aangeven zorgvuldig met apparatuur / materiaal van Rijnmond om te gaan. Daarnaast heeft Rijnmond een bedrijfsreglement omtrent gebruik bedrijfsmiddelen. Dit reglement is van toepassing voor alle werknemers van RTV Rijnmond en derden, die in opdracht van RTV Rijnmond werkzaamheden verrichten.

CAO

Begin 2018 is met de sociale partners (in het collectief van publieke omroepen) de CAO voor het jaar 2017-2018 overeengekomen.

Participatiewetgeving

In het kader van de participatiewetgeving hebben wij twee medewerkers aangenomen die wel onder het doelgroepenbeleid vielen, maar niet mochten worden meegeteld in ons quotum.

Bestuur

Het bestuur en directie bestaat uit 1 persoon, dhr B. Klaver.

Nevenactiviteiten

RTV Rijnmond heeft in 2017 aan het Commissariaat van de Media twee meldingen gemaakt van bedrijfsmatige nevenactiviteiten. Dit betrof de verhuur van ruimte aan de lokale publieke omroep OPEN Rotterdam en de verhuur van ruimte aan de NOS.

Scheiding publieke en private geldstromen

RTV Rijnmond geniet zowel inkomen uit publieke als wel uit private geldstromen. Deze geldstromen worden separaat verantwoord in de jaarrekening. De omroep verricht de hoofdactiviteit uit hoofde van de ontvangen concessie, maar daarnaast heeft de omroep ook een aantal nevenactiviteiten.

De hoofdactiviteit wordt voor 78,4% gefinancierd door OC&W, voor 15,6% uit reclame-inkomsten, voor 3,6% uit projectsubsidies en voor 2,4% uit bijdragen van derden.

De inkomsten uit reclamezendtijd wordt gegenereerd met behulp van een landelijk reclame verkoopsysteem. Deze omzet wordt ingelezen in ons financieel systeem en separaat verantwoord als reclame-inkomsten.

Bij projectinkomsten wordt er een onderscheid gemaakt tussen projectsubsidies, bijdragen van derden en sponsorbijdrage. Voor elk project waar een opbrengst uit voortvloeit wordt een contract met subsidiënt en / of commerciële partij opgesteld. Per project wordt er bekeken of dit een publieke of private geldstroom betreft en op dusdanige wijze dan ook geclassificeerd.

Maandelijks rapporteert de controller een projectenoverzicht, waarin alle projecten (publiek en privaat) zijn opgenomen en bespreekt het resultaat uit projecten met MT-leden en hoofdredacteur.

Nevenactiviteiten worden separaat geadmistreerd in de financiële boekhouding en bestaat uit:

- Opbrengst verhuur bedrijfsruimte
- Verhuur van studio's en faciliteiten
- Verkoop van beeldmateriaal

Totaal inkomsten uit nevenactiviteiten vormt nog geen 0,6% van de totale omzet, exclusief de barter omzet.

Bert Klaver

Bert Klaver
Bestuurder

Als we voorafgaand aan het maken van een verslag voor het jaarverslag 2017 het jaar nog eens de revue laten passeren dan komen twee thema's duidelijk naar boven "vernieuwing en reorganisatie". Er zit een causaal verband tussen deze thema's al is het maar dat, op grond van de reorganisatie, afscheid moest worden genomen van een aantal medewerkers. Voor een groot deel vrijwillig, maar ook enkele moeilijke gevallen. Dit schept ruimte voor een veranderende aanpak waar soms al lang over gediscussieerd werd. De CAMJO en MOJO reportages, de betere samenwerking tussen Radio, TV en internet, alles moet sneller, integraler. Achteraf is er een scherp contrast tussen de manier waarop wij de rellen rondom het Turkse consulaat hebben verslaan en de vermeende terreuractie rondom de Maassilo. De nieuwe aanpak wordt vooral gestimuleerd door onze nieuw hoofdredacteur Ib Haarsma, een prominent voorstander van de reportages tegelijk en integraal op internet, TV en Radio. Rondom het kampioensjaar van Feyenoord

hebben we ook een aantal zeer succesvolle voorbeelden gezien van deze aanpak. Al onze medewerkers kregen nieuwe functieprofielen waarin rekening werd gehouden met deze veranderingen. De Raad van Commissarissen juicht deze vernieuwing van harte toe. Enerzijds omdat het het nieuwe denken is en dus de toekomst en anderzijds omdat op deze wijze goedkoper geproduceerd kan worden. Want de laatste bezuiniging legt een forse claim op rentabiliteit. 2017 is in die zin een moeizaam jaar. Ja, we hebben in het verleden voorzieningen kunnen aanleggen voor het bestrijden van toekomstige soms onvermijdelijke kosten, maar die waren dan ook echt nodig. De komende jaren zal er absoluut op een positief budget moeten worden gedraaid anders komt de continuïteit in gevaar.

In onze reguliere besprekingen en de vele gesprekken daaromheen met allerlei medewerkers op alle niveaus is hier nadrukkelijk over gesproken. Het kan en zal binnen budget moeten in de nabije toekomst.

Wij hebben onze toezichthoudende taak zoals altijd in goede ambiance kunnen uitoefenen, ook de gesprekken met de accountant formeel en informeel tonen aan dat het bedrijf in controle is. Ook in de RvC is het tijd voor vernieuwing, bij het schrijven van dit stuk is mijn afscheid bekend maar nog niet gerealiseerd, toch zal dat na afloop van het eerste kwartaal 2018 gebeuren. De nieuwe voorzitter zal voorlopig uit de huidige leden worden gekozen. Maar de Raad zal versterkt worden met nieuwe inspirerende mensen van topniveau. In 2017 heeft de Raad zichzelf geëvalueerd onder toezicht van een extern adviesbureau. Daar is een aantal verbeterpunten uit naar voren gekomen die in 2018 worden opgepakt en geïmplementeerd.

We namen afscheid van Johan Koster, een prominent lid van het managementteam: bedankt voor de vele jaren van prima samenwerking.

Verder wil ik niet nalaten onze directeur Bert Klaver expliciet te noemen, gekomen als interim directeur voor een jaar maar nu al niet meer weg te denken, een duidelijke aanwinst voor RTV Rijnmond.

Rest mij onze medewerkers te bedanken voor hun inzet en inspiratie, zonder goede mensen geen goede RTV Rijnmond.

Namens de Raad van Commissarissen
Con Schoenmakers

Algemeen

De Programmaraad is een programmabepalend orgaan (PbO) zoals omschreven in de Mediawet. De Raad heeft tot taak het programmabeleid van de omroep vast te stellen. Een PbO vervult een belangrijke taak in het samenspel tussen omroep, provincie en (indirect) het Commissariaat voor de Media.

De leden vertegenwoordigen de luisteraars in het zendergebied. De samenstelling van de Raad weerspiegelt daarom zoveel mogelijk die van de inwoners van de Rijnmond regio. Ze zijn, inclusief de voorzitter, onafhankelijk en opereren op persoonlijke titel. De Programmaraad komt minimaal vier keer per jaar bijeen.

Beleid

De Programmaraad heeft in 2017 veel tijd besteed aan beleidsmatige kwesties en interne procedures, naast de inhoudelijke evaluaties en adviezen. De Raad kwam vijf keer in zijn geheel bijeen. Daarnaast

vonden er talrijke formele en informele gesprekken plaats met directie, hoofdredactie en RvC, veelal ter voorbereiding van officiële besluitvorming over bijvoorbeeld statutenwijzigingen en/of benoemingsprocedures.

Een en ander hing samen met de landelijke bijstelling van de beleidsregels betreffende Governance.

Zo wordt het PbO een Mediaraad met globaal dezelfde positie en taken binnen de omroep. Deze gelegenheid werd aangegrepen om de statuten op het gebied van transparantie en onderlinge verhoudingen nog eens tegen het licht te houden. Dit was vooral de taak van de RvC, die de conceptstatuten afstemde met het PbO. De nieuwe regels zullen in 2019 worden getoetst op bruikbaarheid. Ook bij de benoeming van de nieuwe hoofdredacteur was de Raad betrokken. De Raad benoemt officieel de hoofdredacteur na voordracht van de directie en goedkeuring van de RvC. De PbO-voorzitter en een programmalid maakte deel uit van de commissie die de criteria voor de sollicitatieprocedure vaststelde. De sollicitatie- en benoemingsprocedures werden vervolgens geheel volgens de richtlijnen doorlopen. In 2017 bestonden de PbO-vergaderingen voor het eerst uit een besloten en een openbaar gedeelte, waarbij de redactie c.q. de directie vertegenwoordigd was.

Inhoudelijk

De Raad kwam in 2017 vijfmaal bijeen rond inhoudelijke, dan wel organisatorische zaken. Vaste agendapunten: een update door de hoofdredactie en/of directie, voortgang van de reorganisatie en toetsing van de programma's.

De **februarivergadering** stond grotendeels in het teken van de reorganisatie- c.q. bezuinigingsoperatie. Er heerste veel onrust

onder de medewerkers vanwege de voorgenomen inkrimping van het aantal medewerkers. Bezuiniging werd voornamelijk gevonden in de programmatische verschuiving van TV naar Radio en sociale media, opleiding van veelzijdige CAMJO's, samenwerking met lokale omroepen en goedkopere productieprocessen. De Raad kon daarmee instemmen. In deze vergadering kwam het aanstaande vertrek van de hoofdredacteur aan de orde. De Raad pleitte voor continuïteit van het programmabeleid en wilde dat graag verdisconteerd zien in het functieprofiel van de toekomstige hoofdredacteur. Dit werd afgestemd met de directie. De Raad besprak met de hoofdredacteur een notitie van PbO-lid

IJzerman over de relatie tussen redactie en Raad en een directere betrokkenheid van de Raad bij de inhoudelijke keuzes. Door de vele personeelsswisselingen is het soms lastig om met de juiste inhoudelijke medewerkers te overleggen. De notitie werd met instemming ontvangen.

De documentaire over dansgezelschap Scapino / De wereld van Wubbe werd besproken als voorbeeld van een co-productie met landelijke omroepen nu het Mediafonds voor regionale omroepen is verdwenen. Ook andere goed scorende items werden tegen het licht gehouden. Het programmabeleid werd akkoord bevonden.

De **bijeenkomst in april** was inhoudelijk gewijd aan sportverslaggeving. Twee programmaraadsleden hadden een dag meegelopen met de sportredactie. Er ontstond een levendige gedachtewisseling met directie en sportredactie over uiteenlopende items als voetbal, korfbal, de rol en toon van presentatoren, samenwerking met Feyenoord, de marathon van Rotterdam en Rotterdamse sporticonen. Het is zonneklaar dat sport een essentiële rol speelt in de programmering en dat de redactie warme contacten onderhoudt met de sportwereld. Sportitems worden hoog gewaardeerd door het kijk- en luisterpubliek. De Raad vroeg ook aandacht voor de schaduwkanten van sport zoals agressie, racisme en drugsgebruik door voetbalsupporters.

In de update van de hoofdredacteur was er onder meer aandacht voor de Aardig Onderweg Award van de RET, de New Energy Tour en de samenwerking c.q. inwoning van de lokale omroep OPEN Rotterdam. De Scapino-documentaire werd nu ook inhoudelijk besproken. Men was het erover eens dat de wellicht minder toegankelijke kunstvorm op invoelende wijze in beeld werd gebracht en daarom terecht werd uitgezonden. Het programmabeleid in bredere zin vond instemming.

Tijdens de **junibijeenkomst** werd de interim hoofdredacteur geïntroduceerd. De RvC en de Programmaraad waren al akkoord gegaan met de benoeming van de nieuwe hoofdredacteur Ib Haarsma per 1 september 2017. Tevens werd afscheid genomen van scheidend hoofdredacteur Johan de Koster. De Programmaraad sprak grote waardering uit voor de manier waarop Johan de Koster inhoud heeft gegeven aan zijn werk. Dat betreft vooral zijn ongebreidelde enthousiasme voor de kwaliteit van de inhoud van de programma's. In de update van de scheidend hoofdredacteur kwamen de volgende items ter sprake:

- Kampioenschap Feyenoord: co-productie met een groot aantal landelijke omroeporganisaties;
- Muziek voor Volwassenen (Johan Derksen): best beluisterde radioprogramma;
- Rijnmond Fietst: fietsweek van RTV Rijnmond trok veel aandacht;
- Roparun: geslaagd MOJO-experiment;
- Aardig Onderweg Awards: geslaagde samenwerking met RET en IDTV;
- Turkenrellen en Stadhuisplein: bedreigende situaties voor verslaggevers, overleg met korpschef over beschermde status journalisten.

De feestelijke huldiging van Feyenoord werd besproken als onderdeel van de inhoudelijke toetsing. De raadsleden waren enthousiast: de verslaggeving was beter dan de landelijke. Er was sprake van een 'fantastische uitzending met zeer betrokken verslaggeving.' Het programmabeleid werd formeel goedgekeurd. Bij de redactie leefde bezorgdheid rond de opkomst van commerciële sportgerelateerde media-initiatieven als alternatief voor RTV Rijnmond. De relaties met de clubs worden verstevigd.

In het besloten gedeelte van de **septemberbijeenkomst** was er aandacht voor de beoogde uitbreiding van de Raad met drie leden in 2017 en nog eens drie leden in 2018. De directie gaf een toelichting op de voortgang van het reorganisatieproces. De directie had voornamelijk positief nieuws. De organisatie is afgeslankt, de nieuwe technische voorzieningen voldoen uitstekend, de financiën zijn onder controle en de sales zijn on track. De kijkcijfers zijn stabiel, ook nu de studiopresentatie bij het nieuws

is afgeschaft. Inhoudelijk moet de organisatie dichter bij de mensen staan, zichtbaarder zijn en niet alleen zenden. Sociale media worden steeds belangrijker: er ontstaat een nieuwe stroom aan content. De inhoudelijke toetsing gebeurde aan de hand van de uitzendingen rond de terreurdreiging bij de Maassillo. Daar werd voor het eerst live verslag gedaan van de gebeurtenissen met mobiele telefoons. Er werden verschillende lessen getrokken, de meeste positief. Technisch moet de aanpak verbeteren, maar zowel de redactie als de kijkers waren van mening dat deze actuele aanpak via sociale media in de juiste richting wijst. De Programmaraad was het daar mee eens en besloot dat de programmering en de nieuwe manier van werken inhoudelijk de toets der kritiek heeft doorstaan.

De bijeenkomst van december was inhoudelijk gewijd aan het ochtendradioprogramma Wakker met presentator Reint Jan Potze. Een programma met nieuws, sport en muziek. De Raadsleden vonden het een geschikt programma voor de doelgroep en prijzen de actualiteit. Raad en hoofdredactie vonden dat er meer kleur op de redactie kan komen. De programmering wordt daardoor ook vanzelf meer divers.

Er moet een balans gevonden worden tussen nieuwe onderwerpen en oudere luisteraars (een aanzienlijk deel van de doelgroep). Het programmabeleid werd getoetst en akkoord bevonden. Het tweede deel van de bijeenkomst was gewijd aan het jaarlijkse overleg tussen Raad en RvC. De RvC houdt toezicht op de bedrijfsmatige kant van het bedrijf: HRM, technologische ontwikkelingen, commercie, regelgeving, voorschriften, financiën, Governance, statuten en

werving, benoeming en ontslag van de directie. De Programmaraad houdt zich bezig met de uitvoering van de inhoud. Soms raken de bevoegdheden van beide organen en de hoofdredactie elkaar. Het is daarom goed om minimaal een keer per jaar gezamenlijk te overleggen. Bij alle regionale omroepen zijn de regels voor Governance veranderd. Daartoe moeten de statuten aangepast worden. Daar werd het PbO ook bij betrokken.

Het PbO is bezig om de Programmaraad aan te vullen en te veranderen. De PbO-leden hebben een gesprek met de hoofdredacteur gevoerd over de wijze waarop de Raad graag samen zou willen werken. Het PbO zoekt een nieuwe route in deze samenwerking en wil zich meer richten op zijn functie en taken; meer op inhoud. De Raad is te veel bezig geweest met andere, afleidende taken. Vorig jaar heeft de Programmaraad een zelfevaluatie gedaan: er is vernieuwing nodig. Aanvulling is vertraagd door het afketsen van de fusie met andere regionale omroepen.

Men is positief over de nieuwe manier van samenwerking; PbO en RvC willen vaker en beter contact onderhouden.

Samenstelling PbO

In de loop van het jaar heeft een aantal leden de Raad verlaten vanwege het bereiken van de maximale zittingsduur en/of verhuizing uit de regio. De Raad kent eind 2017 zes vacatures. Er is een wervingsactie gestart. Een sollicitatiecommissie zal potentiële leden uitnodigen en selecteren.

Namens het PbO;
Marianne Berendse
Els Ackerman
Niek Barendregt
Herman IJzerman
Jonathan Smith
Sandra Gomes
Cees Pille

Ib Haarsma
Hoofdredacteur

Inleiding

De redactie van RTV Rijnmond heeft in 2017 te maken gehad met veel veranderingen. Zo bereikte de hoofdredacteur de pensioengerechtigde leeftijd en nam na 12,5 jaar afscheid van RTV Rijnmond.

Naast een wisseling van de wacht en een bezuinigingsoperatie van ca. € 900.000 is er ook een andere koers ingezet. Dat vraagt veel van onze mensen, maar willen we een rol van betekenis blijven spelen in onze regio dan kunnen we niet anders dan goed luisteren naar wat de klant wil. De consumenten, de inwoners van de regio Rijnmond, zoeken meer en meer naar online nieuws en daar zal ook RTV Rijnmond op moeten anticiperen. We zullen alles op alles moeten zetten om ook in de toekomst een waardevolle aanvulling te zijn in het nieuwsaanbod.

Het aantal mensen dat Radio en TV gebruikt als primaire nieuwsbron daalt al jaren fors. Nieuws-apps, Facebook, Twitter, Instagram en online aanbieders van nieuws nemen die rol langzamerhand over. Dat is een ontwikkeling die we niet kunnen negeren: het is een gegeven.

Om ons publiek nog beter te kunnen bedienen hebben we fors ingezet op online. Het aantal online redacteuren bij RTV Rijnmond is verdubbeld en we hebben een digital publisher aangesteld om onze verhalen nog beter onder de aandacht van de inwoners van het Rijnmond te brengen.

Het bereik is belangrijk omdat we er als nieuwsorganisatie toe willen doen. Maar nog veel belangrijker is dat we een betrouwbare

nieuwsbron willen zijn. Bij RTV Rijnmond moet je er van uit kunnen gaan dat de journalistieke verhalen kloppen en recht doen aan de bewoners van het Rijnmondgebied. Om dat nog meer dan voorheen te borgen, zijn we begonnen met het aanstellen van regioverslaggevers. Deze journalisten hebben we vrij geroosterd en gevraagd om een netwerk op te bouwen in een specifiek (aandachtspunt)gebied. Hierdoor stellen we hen in staat om verhalen te maken met en voor de mensen in ons gebied. Dat kunnen we niet alleen, we moeten dat samen doen. Vandaar dat de lokale omroepen in onze regio zijn uitgenodigd bij RTV Rijnmond om de mogelijkheden te verkennen voor een samenwerking. En die is er gekomen: eind dit jaar hebben we 22 lokale omroepen bereid gevonden om samen met RTV Rijnmond radiodebatten te organiseren in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018.

Hoogtepunten

De redactie van RTV Rijnmond heeft zich in deze roerige en spannende periode meer dan staande gehouden. We hebben het aantal mensen dat we online bereiken meer dan verdubbeld, we hebben live verslag gedaan van de terroristische dreiging rond de Maassilo, samen met onze partner de lokale omroep OPEN Rotterdam hebben we met veel plezier verslag gedaan van het Zomercarnaval en van de Wereldhavendagen.

En natuurlijk waren we er bij toen Feyenoord na 18 jaar kampioen van Nederland werd. Een seizoen lang heeft onze sportredactie verslag gedaan van de lange weg van de voetbalclub richting het landskampioenschap. Heel Nederland keek mee naar de speciale sportuitzending op zondag 14 mei en de huldiging van Feyenoord op

maandag 15 mei. Het resultaat: een bereik van meer dan 2,5 miljoen kijkers met als hoogtepunt de huldiging op maandag tussen 11.00 en 13.00 uur, dat 304.000 unieke kijkers trok. Zo hoog heeft televisie nog nooit gescoord. Het geeft aan dat als er iets gebeurt in onze regio, mensen ons weten te vinden en dat er waardering is voor ons werk.

Voor het eerst in de geschiedenis van de prestigieuze Theo Koomen Award, voor het beste radio sportverslag, ging de prijs in 2017 naar een regionale omroep! RTV Rijnmond sportverslaggevers Dennis van Eersel en Sinclair Bischoop kregen de prijs voor hun live verslag van de kampioenswedstrijd Feyenoord-Heracles. Een prijs waar niet alleen de heren, maar we allemaal zeer trots op zijn.

Externe Projecten

De afdeling externe projecten is in 2017 steeds intensiever verweven geraakt met de redactie. Dat gebeurt bij een toenemend aantal programma's. De verslaggeving rond het kampioenschap van Feyenoord en de registratie van een concert bij de Erasmusbrug tijdens de Wereldhavendagen zijn daar goede voorbeelden van. Die nauwe samenwerking met de redactie laat onverlet dat er ook in 2017 een groot aantal opvallende series, achtergrondprogramma's en documentaires is uitgezonden. Dat aandeel in de totale TV-programmering ligt al meerdere jaren op een vergelijkbaar niveau en is ook in 2017 uitgekomen op zo'n 30 procent. De afdeling externe projecten (2,6 fte) is er in het verslagjaar in geslaagd voor € 835.000 aan gelden te werven. Dat ligt lager dan in voorgaande jaren en wordt veroorzaakt door het wegvallen van het Mediafonds als belangrijke financierder. Het aantal projectminuten staat niet onder druk. Sterker nog: daar wordt voor de komende jaren een lichte groei in voorzien. Dat wordt niet alleen veroorzaakt door de aantrekkende economie, maar ook door de intensievere samenwerking die ontstaat tussen afdelingen onderling. Het in april nog aanstaande kampioenschap van Feyenoord stelde ons voor een duivels dilemma. Zowel FOX als NOS Studio Sport – beiden eerste rechthebbenden van voetbalverslagen – zagen af van het organiseren van een huldigungsuitzending. Zij vreesden complexe onderhandelingen met het stadhuis. Vanaf dat moment is de afdeling externe projecten als organisator van die registratie opgetreden. De vrees van FOX en NOS bleek meer dan terecht: het stadhuis was een welhaast onneembare veste. Met duwen, trekken, hogere diplomatie en – uiteindelijk – dwars drammen is het uiteindelijk meer dan voor elkaar gekomen.

De Wereldhavendagen vierden het 40-jarig jubileum met een groot concert op het water. Dat leverde een complexe TV-registratie op die in het eerste weekeinde van september live is uitgezonden. Het zou in eerdere jaren beperkt zijn gebleven tot die registratie alleen, maar juist door de intensievere samenwerking met de redactie ontstond er nu een totaalpakket: social, Radio en TV. En beperkte de aandacht zich niet tot het concert alleen, maar werd aan alle drie de dagen van het festival ruim aandacht gegeven.

Twee bijzondere documentaires zijn dit jaar uitgezonden. De Wereld van Wubbe van regisseur Jan Louter ging tijdens het IFFR in première. De film toont de totstandkoming van Ting, de sensationele jubileumvoorstelling van Scapino Ballet Rotterdam en hoe choreograaf Ed Wubbe daar leiding aan geeft. Bij de première traden niet alleen de dansers op, maar werd het feest afgerond met een optreden van de Nits, de band die ook de muziek verzorgde tijdens Ting.

Regisseur Christiaan van Schermbeek had zijn première van de documentaire Yannick in De Doelen, in combinatie met een concert van het Rotterdams Philharmonisch Orkest. De naar New York vertrekkende dirigent Yannick Nézet-Séguin wordt in de warm ontvangen film geportretteerd. Beide films zijn mogelijk gemaakt door het Mediafonds. Hoewel dat fonds in januari 2017 haar deuren sloot, is ook nog voor 2018 een aantal producties voorzien. De meeste opnamen daarvoor zijn in 2017 afgerond.

Alle kort of langer lopende series benoemen voert hier te ver, maar een aantal viel op: De Marathon was een buitengewoon succesvolle theaterversie van de legendarische film. De totstandkoming van die voorstelling resulteerde in de vierdelige serie Snelle Jongens, gevolgd door nog een reeks in het najaar toen de voorstelling terugkwam naar het Nieuwe Luxor. Halte Hoek was een serie over de ombouw van de NS-lijn tussen Schiedam en Hoek van Holland Strand, maar die reeks is vroegtijdig gestopt wegens

hopeloze vertraging bij de aanleg van die lijn. Later is de productie omgevormd naar een serie over de 50-jarige metro. Op de site is sinds dit verslagjaar door een nauwe samenwerking met de gemeente actuele verkeersinformatie te zien, inclusief routeplanner en live-camerabeelden vanuit talloze plekken in Rotterdam en nabije omgeving. Stroom behandelde de veranderingen in het landschap rond het Haringvliet: van zout naar zilt. In een buitengewoon plezierige samenwerking met de gemeente Rotterdam is een tiendelige serie gemaakt over laaggeletterdheid met een hoofdrol voor acteur Martin van Waardenberg. De gemeente toonde lef door mee te gaan in een ongewoon concept: niks zieligheid, maar met humor in de strijd tegen laaggeletterdheid. Martin speelde wisselende rollen als onder andere analfabete politieagent, letterloze TV-presentator en woordblinde taxichauffeur. In 2017 zijn opnieuw totaal 40 afleveringen uitgezonden van Bureau Rijnmond, het regionale opsporingsprogramma waarbij intensief wordt samengewerkt met het Openbaar Ministerie, politie en een groot

aantal gemeenten uit de regio. Al voor het einde van dit verslagjaar is besloten de reeks ook in 2018 voort te zetten.

De jaarlijkse uitzending van de Rotterdam Marathon zorgt traditioneel voor hoge kijkcijfers. Die live-uitzending evolueert door, vooral naar social media. Het is opvallend hoeveel mensen de uitzendingen langs het parcours met hun mobieltjes volgen. Er wordt nooit op de topsporters gefocust: iedereen die de finish haalt levert een wereldprestatie. De Laatste Loper is een fenomeen geworden.

De Aardig Onderweg Awards, een initiatief van openbaar vervoerbedrijf RET, is een evenement dat inmiddels ook traditie is geworden.

Particuliere sociale initiatieven kunnen een geldprijs winnen ter stimulans voor hun goede werken. In een reeks uitzendingen is aandacht besteed aan de genomineerden; de prijsuitreiking in het Nieuwe Luxor is vervolgens live uitgezonden. Meer dan voorheen richt

de afdeling externe projecten zich op evenementen. Die lijn zal zich naar verwachting voortzetten, zonder ook de bijzondere projecten uit het oog te verliezen.

Online

In het verslagjaar 2017 is het aantal pagina- en schermweergaven verder gestegen. In 2017 zijn 213 miljoen pagina's uitgeserveerd op de site en in de app. Dit zijn er 30 miljoen meer dan de 183 miljoen een jaar eerder. De stijging is voor een deel te herleiden naar een aantal grote gebeurtenissen in de regio in het verslagjaar: het diplomatieke incident bij het Turkse consulaat, het kampioenschap van Feyenoord en de terreurdreiging bij de Maassilo.

De verhouding tussen de website en de app blijft al jaren stabiel, 72 procent van de uitgeserveerde pagina's was in de app.

Dit is hetzelfde percentage als in 2015 en iets lager dan de 74 procent van 2016. Sinds 1 november 2017 zet RTV Rijnmond nog meer in op online berichtgeving en verslaglegging. Om de kwaliteit te verbeteren is de webredactie uitgebreid met twee fulltime redacteurs en een digital publisher. De effecten van deze focusverlegging zijn direct zichtbaar in de laatste twee maanden van 2017. Als mensen de website bezoeken of de app openen, blijven ze gemiddeld 10 procent langer hangen dan in de eerste tien maanden van dit jaar. Ook is RTV Rijnmond zich verder meer gaan richten op livestreams, met name op Facebook. Rijnmond is in 2017 in totaal meer dan 30 keer live gegaan met een gemiddeld bereik van bijna 83.000 personen per livestream.

Op het gebied van social media blijft Facebook het belangrijkste platform voor doorverwijzingen naar onze website. In 2017 was 23 procent van het verkeer op Rijnmond.nl afkomstig van Facebook, een stijging ten opzichte van de 20 procent van 2016. De positieve ontwikkeling op Facebook is tevens het grote gevaar. Facebook heeft voornemens om vanaf 2018 minder ruimte te geven aan berichten van bedrijfsprofielen en meer aan berichten en interactie van persoonlijke profielen. We moeten daarom dus voorkomen dat we te afhankelijk worden van Facebook.

Voorop YouTube was in 2017 een positieve ontwikkeling te zien. Het aantal videoweergaven is bijna verdubbeld naar 18.269.345 (94 procent stijging). Ook dit is vooral toe te schrijven aan het kampioenschap van Feyenoord. Dit zorgde voor een totale kijktijd van 61 jaar en 210 dagen.

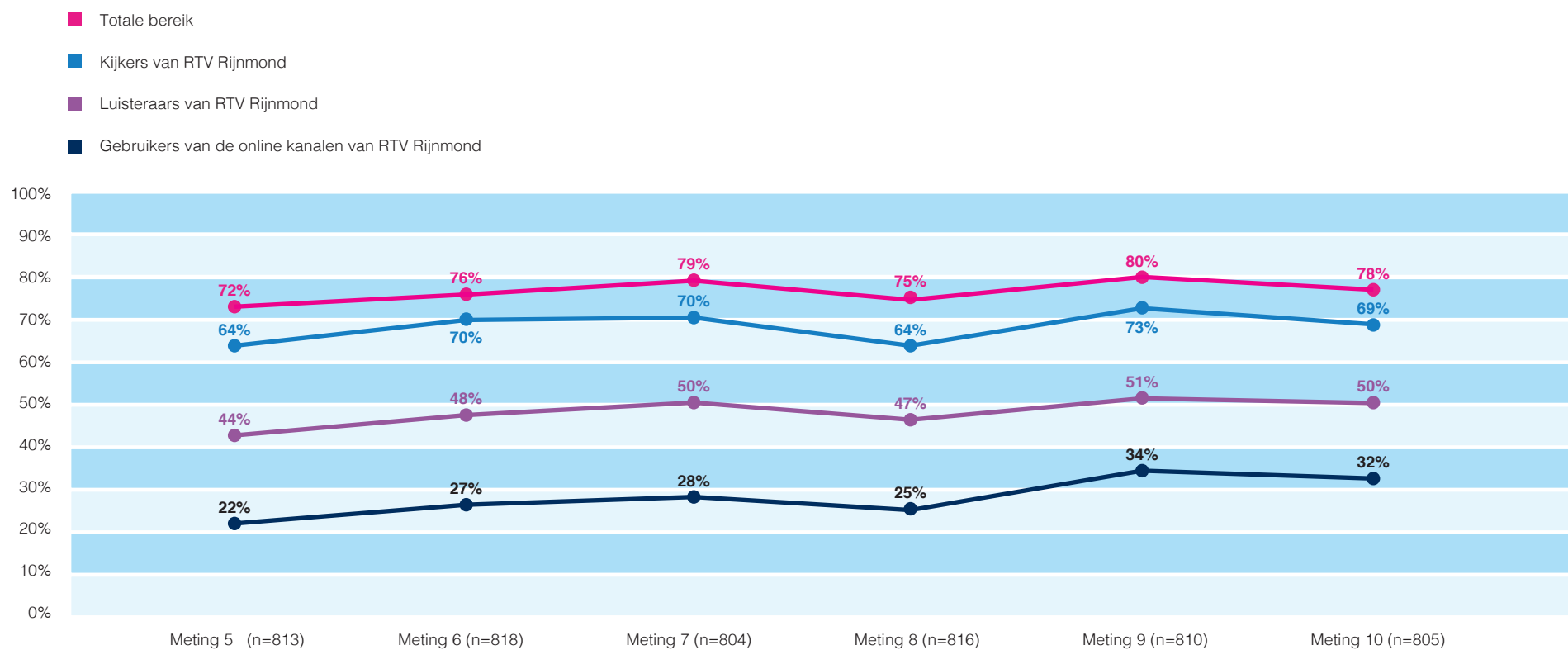
	Meting 1	Meting 2	Meting 3	Meting 4	Meting 5	Meting 6	Meting 7	Meting 8	Meting 9	Meting 10
Bekendheid	-	94%	92%	90%	91%	92%	91%	91%	94%	94%
Weekbereik %	-	22%	20%	21%	22%	29%	23%	24%	27%	28%
Weekbereik abs.	-	294.000	259.000	276.000	278.000	375.000	299.000	319.000	355.000	372.000
Dagbereik %	-	11%	10%	11%	11%	15%	13%	12%	14%	15%
Gem. aantal minuten per week	-	221	218	243	160	287	183	123	-	201
Gem. aantal minuten per dag	-	95	88	108	67	97	76	76	-	91
Waardering (gem rapportcijfer)	-	7,3	7,2	7,4	7,2	7,4	7,3	7,2	7,2	7,3

(bron: Bereiksonderzoek Motivaction najaar 2017, meting 8 = najaar 2016, meting 10 = najaar 2017)

Meting 1 Meting 2 Meting 3 Meting 4 Meting 5 Meting 6 Meting 7 Meting 8 Meting 9 Meting 10

Bekendheid	98%	98%	98%	99%	96%	98%	97%	96%	98%	97%
Weekbereik %	48%	44%	39%	34%	32%	46%	42%	40%	46%	40%
Weekbereik abs.	630.000	573.000	505.000	441.000	410.000	592.000	540.000	516.000	598.000	530.000
Dagbereik %	22%	19%	17%	15%	14%	20%	19%	17%	21%	19%
Gem. aantal minuten per week	64	60	62	77	57	73	58	69	-	61
Gem. aantal minuten per dag	23	26	26	34	26	33	28	31	-	25
Waardering (gem rapportcijfer)	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1	7,2	7,2	7,2	7,2	7,3

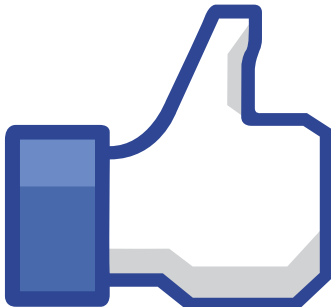
(bron: Bereiksonderzoek Motivaction najaar 2017, meting 8 = najaar 2016, meting 10 = najaar 2017)

(bron: Bereiksonderzoek Motivation najaar 2017, meting 8 = najaar 2016, meting 10 = najaar 2017)

Ruim
153.000.000
schermweergaven via de app in 2017

17.000
Instagram volgers eind 2017

77.000
Facebook likes eind 2017
20% van het verkeer naar
Rijnmond.nl is
afkomstig van Facebook

Maandelijks ruim
5.000.000
paginaweergaven
op Rijnmond.nl
+28% t.o.v. 2016

 Ruim
62 JAAR
Aan video's bekeken
stijging van **55%**
t.o.v. 2016

Een na grootste regionale omroep op Twitter

194.000
Volgers op Twitter eind 2017

Het jaar 2017 kenmerkte zich door sterke veranderingen op organisatorisch gebied. Ten eerste ging de lang voorbereide intensieve samenwerking in RPO verband niet door.

Deze was voornamelijk gericht op het centraliseren en harmoniseren van ondersteunende diensten zoals Faciliteiten.

In het wachten hierop werden veel investeringen en keuzes uitgesteld. Toen bleek dat deze samenwerking niet van de grond zou komen is door de directie vooral gezocht naar functionele allianties. Het betekende wel dat ingeboekte bezuinigingen niet zomaar gehaald konden worden en ook dat eenmalige subsidies voor de transitie uitbleven.

Het vertrek van de met pensioengaande hoofdredacteur en de vervanging in eerste instantie door een interim gaf ook nog onvolgende richting om investeringen uit te voeren. Uiteindelijk is de nieuwe vaste hoofdredacteur in september begonnen.

Ook in 2017 hebben we weer een flinke groei in online opgeslagen data gezien. Dit werd veroorzaakt door de autonome groei van de archieven en de steeds grotere datasets van individuele gebruikers.

Alle ondersteunende facilitaire afdelingen zijn met de reorganisatie geconcentreerd en onder verantwoordelijkheid van de redactie gebracht.

Gezien de veranderende mediaconsumptie worden er door de redactie andere criteria gebruikt voor het maken van live TV nieuws uitzendingen. Deze zijn niet meer dagelijks op een vast tijdstip maar vooral event-driven. Dat vermindert het gebruik van studio + regie drastisch. Tevens is daarmee de inzet en werkinhoud van regisseurs

veranderd. De ingezette vermindering van het aantal audiotecnici is nog niet meteen opgevangen door de zelfredzaamheid van de programmamakers. Dit leidde tot extra inhuur van freelance audioteknik. Er is flink geïnvesteerd in opleidingen en multi-inzetbaarheid om medewerkers zelfstandig een TV-item te kunnen laten afmonteren. Hierbij zijn de editors in een functie als verwerker/checker extra ingezet.

Rond de zomer werd duidelijk dat de redactie serieus werk maakt met de invoering van de MOJO oftewel mobile journalist. Met zijn/haar smartphone aangevuld met de hoognodige accessoires bedient de redactie op deze manier alle platformen (internet, social, TV en Radio). Dit levert voor de afdeling techniek een verandering in het investeringsritme aangezien deze apparatuur goedkoper is en over het algemeen een kortere levensduur heeft. Door de snelle ontwikkelingen vraagt dit ook om continue up to date blijven van de techniek. Investeringen in CAMJO apparatuur zijn daarmee sterk beperkt.

Ondanks het niet van de grond komen van RPO in de beoogde vorm is RTV Rijnmond blijven samenwerken met diverse collega omroepen en investeringen blijven doen op het gebied van website, apps en DAB+.

Binnen RTV Rijnmond heeft in 2017, na een kleine opleving in 2016, zich de dalende reclame omzetlijn van de afgelopen jaren voortgezet. De economie ontwikkelt zich overigens gunstig. In de media zijn het echter vooral de online media die groeien. En binnen het online mediakanaal zijn het de twee buitenlandse (Amerikaanse) technologie-giganten (Google en Facebook) die het merendeel van de groei voor hun rekening nemen en profiteren van reclame-inkomsten.

De teruglopende werkloosheid in onze regio doet vermoeden dat de zwaarste tijd inmiddels achter de rug is. Dit geldt echter niet voor alle branches; zo kampen winkelstraten nog steeds met veel leegstand en wordt er elk jaar meer en meer online gekocht.

Zoals het koopgedrag van de consument snel verandert, geldt dit helaas ook deels voor onze kijk- en luistercijfers. Op Radio Rijnmond en TV Rijnmond is het steeds lastiger de juiste commercieel aantrekkelijke doelgroep te bereiken. De omzetten op Radio en TV staan als gevolg hiervan al jaren onder druk, terwijl deze verliezen slechts deels worden gecompenseerd door een stijging in de inzet online reclame-uitingen.

Zorgelijk is en blijft echter wel dat een groot percentage klanten de overstap naar landelijk online adverteren heeft gevonden (zoals Google) en dat dit in veel gevallen ten koste gaat van traditionele massamedia zoals TV en Radio, welk medium in populariteit duidelijk heeft ingeleverd de afgelopen jaren. Online biedt vele targetting mogelijkheden waardoor het relevanter bereik oplevert en is daarmee relatief goedkoop. RTV Rijnmond heeft in 2017 redactioneel fors

ingezet op 'online/mobile first', waardoor deze kanalen ook voor adverteerders aantrekkelijker zijn geworden dan voorheen.

Een ander voordeel van online adverteren is dat de resultaten van campagnes veel beter inzichtelijk kunnen worden gemaakt dan bij een Radio- of TV-campagne. De afgelopen jaren zijn de website en apps van RTV Rijnmond doorontwikkeld en alles wordt in het werk gesteld om de online inkomsten te vergroten. Zo zijn in 2017 de eerste stappen gezet voor een nieuwe (landelijke) verkoopstrategie met ook meer nadruk op de digitale kanalen van RTV Rijnmond. We zien dat voor veel adverteerders RTV Rijnmond nog steeds een sterk merk is met een hoge gunfactor.

RTV Rijnmond is er dan ook trots op dat de top-3 status qua omzet in het lijstje van alle 13 regionale omroepen in Nederland is geprolonged. Ondanks de omzetsdaling in 2016, die regionaal iets sterker was dan nationaal, heeft de verkoopafdeling in 2016 een aanzienlijk aantal nieuwe klanten aan zich te weten te binden. Met de ontwikkeling van de luister- en kijkcijfers en de toenemende concurrentie hebben we te maken met zeer uitdagende omstandigheden voor de reclameverkoop. We denken evenwel dat het unieke regionale profiel van RTV Rijnmond tezamen met extra aandacht voor een aantal digitale ontwikkelingen ook kansen met zich meebrengt.

Resultaten Radio Rijnmond

Regionale netto omzet radio

Jaar	Target	Resultaat
2016	1.165.000	1.127.127
2017	1.165.000	1.108.295
Stijging/Daling tov 2016: -1,7% ▼		

Landelijke netto omzet (ORN) radio

Jaar	Target	Resultaat
2016	450.000	525.268
2017	450.000	455.111
Stijging/Daling tov 2016: -13,4% ▼		

Totale netto omzet radio

Jaar	Target	Resultaat
2016	1.615.000	1.652.395
2017	1.615.000	1.563.406
Stijging/Daling tov 2016: -5,4% ▼		

Resultaten TV Rijnmond

Regionale netto omzet televisie

Jaar	Target	Resultaat
2016	650.000	468.721
2017	650.000	334.063
Stijging/Daling tov 2016: -28,7 % ▼		

Landelijke netto omzet (ORN) televisie

Jaar	Target	Resultaat
2016	150.000	135.811
2017	150.000	213.899
Stijging/Daling tov 2016: 57,5% ▲		

Totale netto omzet televisie

Jaar	Target	Resultaat
2016	800.000	604.532
2017	800.000	547.962
Stijging/Daling tov 2016: -9,4 % ▼		

Resultaten Rijnmond.nl en apps

Regionale netto omzet online

Jaar	Target	Resultaat
2016	125.000	121.746
2017	125.000	168.423
Stijging/Daling tov 2016: 38,3% ▲		

Landelijke netto omzet (ORN) online

Jaar	Target	Resultaat
2016	130.000	50.291
2017	130.000	31.993
Stijging/Daling tov 2016: -36,4% ▼		

Totale netto omzet online

Jaar	Target	Resultaat
2016	255.000	172.037
2017	255.000	200.415
Stijging/Daling tov 2016: 16,5% ▲		

*Bovenstaande verkoopcijfers zijn exclusief de aftrek van fee aan ORN

De afdeling Marketing en Communicatie (1,89 FTE) bestaat uit een marketingcommunicatieadviseur (tevens hoofd van de afdeling) en een communicatiemedewerker.

De taken die worden uitgevoerd zijn onder andere de interne en externe communicatie, marktonderzoek, corporate promotie van RTV Rijnmond, programmapromotie, event promotie, voorlichting, publieksacties en huisstijlbewaking.

Onderzoek en innovaties

In 2017 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. Naast het Intomart Kijk- en Luisteronderzoek en Continue Luister Onderzoek, heeft onderzoeksbureau Markteffect een kwalitatief onderzoek uitgevoerd en zijn er in 2017 ook twee onderzoeken uitgevoerd door onderzoeksbureau Motivaction (in het voorjaar en in het najaar). Deze onderzoeken hebben in RPO verband plaatsgevonden. Uit de onderzoeksresultaten van de najaarsmeting van Motivaction blijkt dat RTV Rijnmond goed gewaardeerd wordt met een gemiddelde van 7,3. RTV Rijnmond heeft ook een goede naamsbekendheid. TV Rijnmond kent een naamsbekendheid van 97% en Radio Rijnmond scoort een bekendheid van 94%. (Bron: Motivaction kijk- en luisteronderzoek, najaar 2017).

In mei 2017 heeft een online strateeg na een quickscan een rapport opgeleverd over online optimalisatie bij RTV Rijnmond. De verbeterpunten uit het rapport zijn opgepakt in samenwerking met de digital publisher die in oktober 2017 in dienst is gekomen bij RTV Rijnmond. In 2017 zijn we gestart met een online business intelligence dashboard waarop een grote hoeveelheid informatie vanuit verschillende bronnen getoond en gecombineerd kan worden. Alle data (kijk- en luistercijfers, social media cijfers en online berichten etc.) wordt realtime ingelezen

en de gegevens zijn direct online zichtbaar. Zo is in één oogopslag duidelijk wat ons bereik is. Begin 2018 wordt dit systeem toegankelijk voor iedereen binnen RTV Rijnmond. De kijk- en luistercijfers en de social media cijfers over 2017 zijn te vinden op pagina 24, 25, 26 en 27.

Evenementen en promotie

RTV Rijnmond was ook dit jaar weer aanwezig bij de belangrijkste culturele en sportevenementen in de regio en ging daarnaast ook veel op locatie in de regio met diverse radioprogramma's. Uiteraard was RTV Rijnmond aanwezig bij de Open Dagen van Feyenoord en Sparta met een live uitzending/verslag en zorgde het promoteam voor diverse publieksacties om het aanwezige publiek en de achterban van RTV Rijnmond te vermaken en bij RTV Rijnmond te betrekken.

RTV Rijnmond was aanwezig bij de hardlooptwedstrijden NN Marathon Rotterdam, de Ladiesrun en de Bruggenloop. Maar ook bij de drukbezochte Wereldhavendagen, het IFFR en het Zomercarnaval. RTV Rijnmond was ook in het verslagjaar weer mediapartner van Rotterdam Topsport. Vanuit deze samenwerking was RTV Rijnmond aanwezig bij het ABN Amro World Tennis Tournament in Ahoy met een eigen Radio- en TV studio, waar het publiek RTV Rijnmond live aan het werk kon zien. Maar ook bij de Wooning Wieler Zesdaagse van Rotterdam in Ahoy, het vierdaagse paardensport evenement CHIO Rotterdam in het Kralingse Bos, de Ronde van Katendrecht en vele andere evenementen.

Het radioprogramma Rijnmond Nu met presentator Ruud de Boer kwam live vanaf diverse locaties. Ook de radioprogramma's Middag aan de Maas en Dwars door Rijnmond trokken er op uit, de regio in voor én met luisteraars. Zo fietste Chantal op een zonnige dag in mei Dwars door Rijnmond van Gorinchem naar de studio in Rotterdam.

Er is veel aan promotie gedaan om de aandacht te vestigen op de sportprogramma's van RTV Rijnmond. Zo was RTV Rijnmond goed zichtbaar bij de toonaangevende voetbalclubs Feyenoord, Excelsior, Sparta en FC Dordrecht door middel van ledboarding, videowall, advertenties, banners, etc.

Dankzij samenwerking met diverse organisaties in de regio was het mogelijk om in het verslagjaar de zichtbaarheid van RTV Rijnmond in de regio te waarborgen danwel te vergroten. Met grote RTV Rijnmond uitingen op de Waterbus, de Kunsthallen, Miniworld Rotterdam, AHOY en voetbalstadions. En kleinere uitingen in de Waterbus, Rijnmond Business en narrowcasting op de Rotterdamse metrostations. Maar ook tijdens diverse grote en kleinere evenementen was RTV Rijnmond duidelijk aanwezig in heel de regio.

Via de maandelijkse externe Nieuwsbrief hield de afdeling communicatie contact met de achterban. De nieuwsbrief bevat veel achtergrond informatie over RTV Rijnmond, aandacht voor nieuws over de omroep, activiteiten, oproep om bij evenementen aanwezig te zijn, prijsvragen en (achtergrond)informatie over de presentatoren en programma's van RTV Rijnmond.

In- en doorstroom personeel

De personeelsbezetting bedroeg per 1 januari 2017 75,7 fte (86 personen). Op 31 december 2017 was dit 75,7 fte (86 personen). In 2017 zijn er 12 medewerkers ingestroomd en 15 medewerkers uit dienst gegaan. 1 medewerker is in 2017 overleden.

In Memoriam

In 2017 hebben we helaas afscheid moeten nemen van een gewaardeerde collega. Een van onze telefonistes/receptionistes is op 39-jarige leeftijd op 26 december 2017 overleden.

Bestuur

RTV Rijnmond heeft 1 fte (1 persoon) als bestuurder die sedert 11 januari 2016 in dienst is met een contract voor onbepaalde tijd.

Stagebeleid

In 2017 hebben we 23 stagiairs de mogelijkheid gegeven om werkervaring op te kunnen doen binnen de organisatie. De verdeling ziet er als volgt uit:

Afdeling	Aantal
Nieuwsredactie	12
P&O	4
Sportredactie	3
AV/IT	2
Faciliteiten	1
Controlling and Finance	1
Totaal	23

2 stagiairs zijn doorgestroomd naar een freelance positie binnen RTV Rijnmond.

Werkervaringsplaatsen

In 2017 hebben we een aantal jongeren (met afstand tot de arbeidsmarkt) de gelegenheid gegeven om ervaring op te doen door het aanbieden van werkervaringsplaatsen op de redactie.

Opleidingen

RTV Rijnmond juicht het toe als mensen zichzelf verbreden en verbeteren in professionele zin. We bieden hier al jarenlang mogelijkheden voor binnen het opleidings- en loopbaanbeleid. Medewerkers van diverse afdelingen hebben in 2017 trainingen via het werkstation gevolgd, ook heeft een aantal individuele medewerkers een (HBO) opleiding gevolgd. In 2017 zijn we in RPO-verband een samenwerking aangegaan met Studytube, een online leerplatform met vakgerichte en algemene trainingen.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage van RTV Rijnmond in 2017 was 4,91%. Het verzuim is door enkele langdurig zieken ten opzichte van 2016 toegenomen, toen was het verzuimpercentage 3,57%. Het frequente verzuim en de gemiddelde meldingsfrequentie is afgenomen ten opzichte van 2016.

Werkzaamheden vertrouwenspersoon

In 2017 hebben drie werknemers van RTV Rijnmond een beroep gedaan op de vertrouwenspersoon met concrete meldingen. In het onderstaande overzicht zijn de probleemgebieden omschreven met de aantallen.

Probleemgebieden	Aantal
Intimidatie	2
Agressie en geweld	
Discriminatie	1
Pesten	
Overig	25-30

Naast de genoemde concrete meldingen is de vertrouwenspersoon meermaals geconsulteerd vanwege zorgen over de voortgang van de reorganisatie en de gevoelens van onzekerheid die dat volgens deze werknemers met zich meebracht.

RI&E en Arbocatalogus

In 2017 zijn we verder gegaan met de uitvoering van afspraken uit de Arbocatalogus en het plan van aanpak RI&E.

In samenwerking met de RPO en preventiemedewerkers van andere regionale omroepen is een plan opgesteld ter preventie van fysieke belasting voor CAMJO/MOJO-werken.

Bedrijfs hulpverlening (BHV)

In april 2017 is een herhalingscursus voor de bedrijfs hulpverleners georganiseerd in een extern oefencentrum.

Er is in 2017 1 BHV-incident geweest. Dit incident is opgelost door de adequate inzet van de BHV-ers.

Ook voor de ondernemingsraad van RTV Rijnmond was 2017 wederom een veelbewogen jaar. Het jaar van de reorganisatie, het jaar van de grote veranderingen binnen ons bedrijf. Op het gebied van personeel, met vertrekkende collega's en aanwas van nieuwe mensen. En op het gebied van output, met een nieuw TV-format en een verlegde focus op onze online content.

In puur financiële zin is de reorganisatie geslaagd, al ging dat helaas ten opzichte van vijf jaar geleden nu wel ten koste van arbeidsplaatsen. Ingrepen die altijd pijn doen in een organisatie, maar helaas onvermijdelijk werden toen RTV Rijnmond zelfstandig moest opdraaien voor 'ons' deel van de opgelegde korting van 17 miljoen euro per jaar. Het gevolg van het klappen van de RPO, maar aanhouden van de opgelegde bezuiniging.

Dat dit soort processen nooit vlekkeloos verlopen, mag duidelijk zijn. Het thema werkdruk is iets waar de OR veel aandacht voor had en heeft. Het gevreesde 'duizend-dingen-doekje', waar verslaggevers in het nieuwe werkproces in dreigen te veranderen, is toch te vaak waarheid geworden. Het is iets wat in 2018 echt anders zal moeten en waar met de hoofdredacteur afspraken over zijn gemaakt.

Aan het eind van het jaar kwam er ook een akkoord over een nieuwe Omroep CAO. Heel fijn voor de mensen in vast dienstverband.

Ook de onrust onder freelancers is iets wat deze OR aan het hart gaat. Wij zien freelancers ook als belangrijke collega's en hopen dat er snel opheldering komt over de politiek afgeketste wet DBA en salarisperikelen.

Een deel van 2017 is de OR onderbezet geweest door het vertrek van een van de leden. 2018 wordt een jaar waarin een deels vernieuwde OR het stokje zal overnemen. De verkiezingen komen eraan en helaas hebben nog niet veel collega's zich gemeld om zitting te nemen in dit belangrijke orgaan. Het spreekt voor zich dat wij hopen dat de OR binnenkort weer op volledige sterkte kan opereren.

De Ondernemingsraad bestaat uit:

Thijs Blom (vz)
Dennis van Eersel
Janika de Gram
Paul Rutten

Bijlage 1 Bestuurdersverklaring

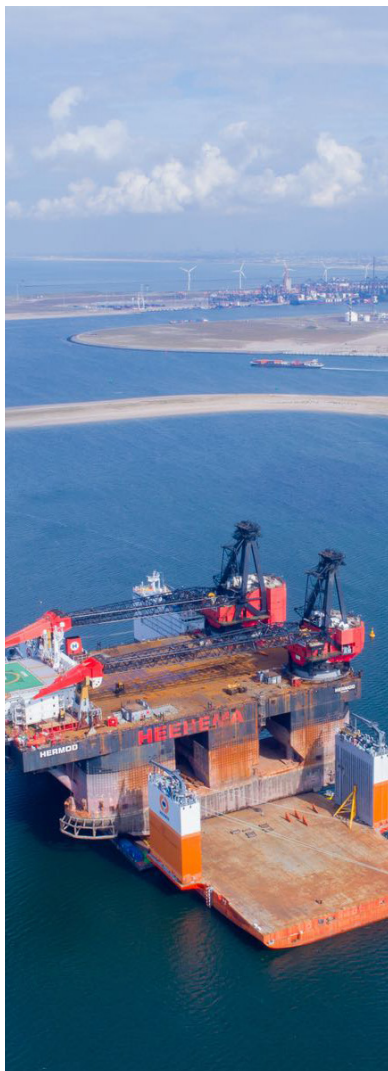
Hierbij verklaar ik dat de financiële gegevens over 2017 zijn ontleend aan de jaarrekening, welke is opgesteld door de controller, gecontroleerd door Mazars Paardekooper Hoffman N.V. en vastgesteld door de Raad van Commissarissen op 1 mei 2018.

Bert Klaver,
Algemeen directeur

Bert Klaver
Bestuurder

Bijlage 2 Financiële gegevens

Balans Actief per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

Balans Actief	31-12-2017		31-12-2016	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
- Bedrijfsgebouwen en -terreinen	€	4.045	€	8.738
- Inventaris en inrichting	€	103.489	€	125.622
- Andere vaste bedrijfsmiddelen	€	931.137	€	1.569.300
- Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	€	8.145	€	-
		€ 1.046.816		€ 1.703.660
Financiële vaste activa				
- Deelnemingen		€ 15.000		€ 15.000
Som der vaste activa		€ 1.061.816		€ 1.718.660
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
- Handelsdebiteuren	€	535.600	€	685.574
- Deelnemingen	€	164.101	€	92.570
- Belastingen en premies sociale verzekeringen	€	700.286	€	799.751
- Overlopende activa	€	338.670	€	353.354
		€ 1.738.656		€ 1.931.249
Liquide middelen		€ 3.805.433		€ 3.214.720
Som der vlottende activa		€ 5.544.089		€ 5.145.969
		€ 6.605.905		€ 6.864.629

Bijlage 2 Financiële gegevens

Balans Passief per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

Balans Passief	31-12-2017		31-12-2016	
PASSIEF				
Eigen vermogen				
- Algemene reserve	€ 3.765.984		€ 4.043.890	
- Reserve voor media-aanbod	€ -		€ (282.403)	
Voorzieningen		€ 3.765.984		€ 3.761.487
- Voor pensioenen	€ 234.840		€ 281.216	
- Overige	€ 330.217		€ 964.273	
Kortlopende schulden		€ 565.057		€ 1.245.489
Schulden aan leveranciers				
Schulden aan deelnemingen				
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 477.126		€ 506.969	
Overige schulden	€ 85.493		€ 35.415	
Overlopende passiva	€ 470.254		€ 410.958	
	€ 446.809		€ 294.459	
	€ 795.183		€ 609.853	
		€ 2.274.865		€ 1.857.653
		€ 6.605.905		€ 6.864.629

Bijlage 2 Financiële gegevens

Bijlage 2 33

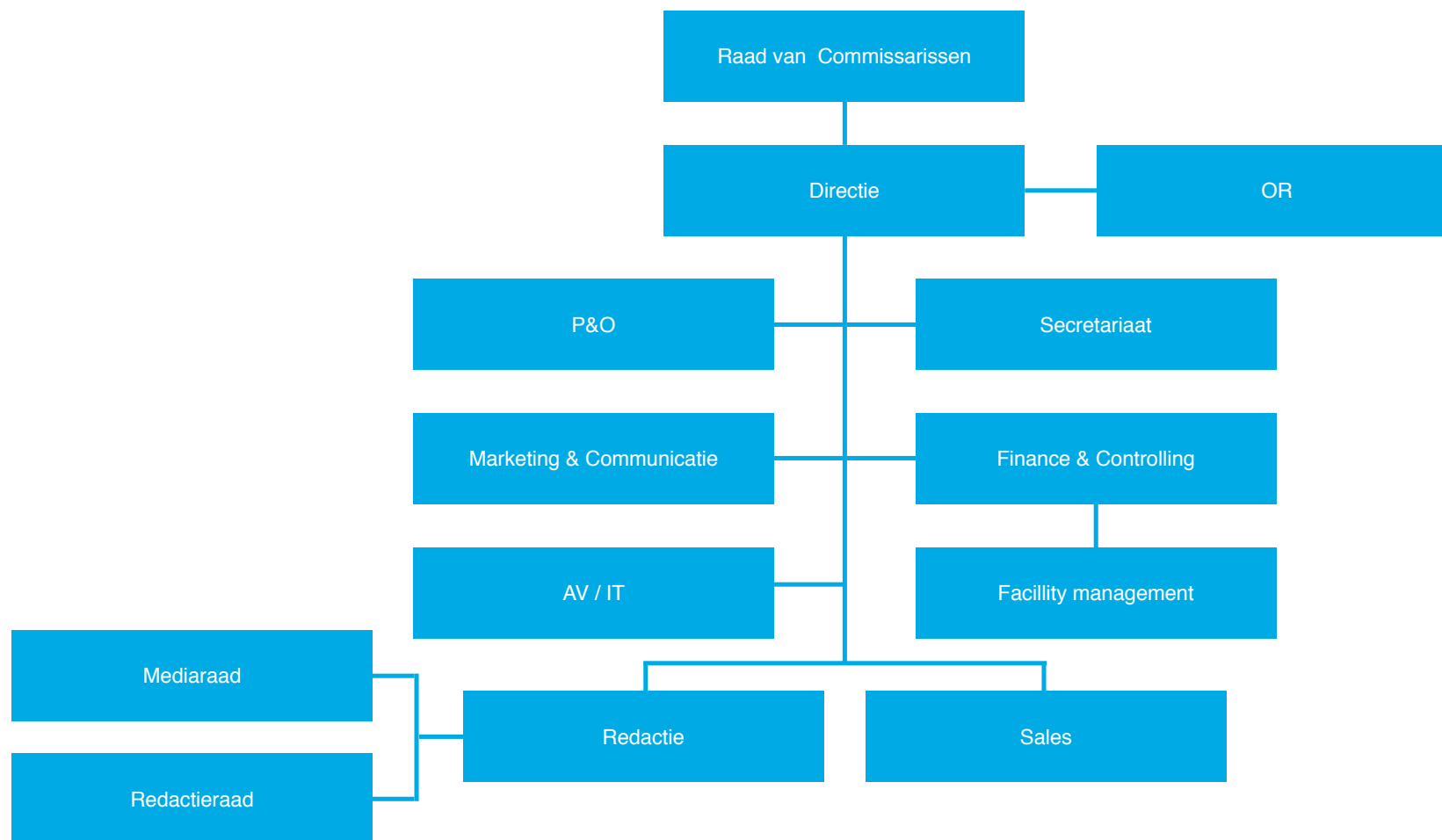
Exploitatierkening over 2017	2017	Begroting 2017	2016
BATEN			
Media-aanbod:			
- OCW bijdrage	€ 10.174.337	€ 10.174.158	€ 11.062.171
- Overige subsidies	€ 463.196	€ 750.000	€ 722.036
- Reclamebaten	€ 2.018.117	€ 2.385.250	€ 2.132.340
Programmagebonden eigen bijdrage:			
- Sponsorbijdrage	€ 183.162	-	€ 62.733
- Bijdragen van derden	€ 133.896	-	€ 137.747
Opbrengst nevenactiviteiten	€ 78.273	€ 39.094	€ 56.040
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 27.042	€ 6.964	€ 21.260
Barteringsbaten	€ 749.552	-	€ 648.121
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN	€ 13.827.574	€ 13.355.466	€ 14.842.447
Personeelslasten:			
- Lonen en salarissen	€ 4.836.250	€ 4.669.472	€ 4.860.448
- Sociale lasten	€ 1.150.313	€ 1.216.063	€ 1.143.750
Afschrijvingslasten op materiële vaste activa	€ 740.160	€ 952.828	€ 872.586
Directe productielasten:			
- Facilitaire lasten (distributie- en uitzendlasten)	€ 568.227	€ 677.982	€ 578.747
- Technische productiekosten media-aanbod (programmalasten)	€ 1.063.122	€ 1.225.405	€ 1.257.807
- Overige productiekosten media-aanbod	€ 1.129.324	€ 917.228	€ 1.347.053
- Sales en reclame	€ 96.052	€ 111.788	€ 180.244
Overige bedrijfslasten:			
- PR en Promotie	€ 171.558	€ 190.850	€ 176.486
- Huisvestingslasten	€ 895.922	€ 885.888	€ 859.432
- Overige algemene lasten	€ 2.423.823	€ 2.513.091	€ 3.205.847
Barteringlasten	€ 749.552	-	€ 648.121
SOM DER BEDRIJFSLASTEN	€ (13.824.303)	€ (13.360.594)	€ (15.130.521)
Bedrijfsresultaat	€ 3.271	€ (5.128)	€ (288.074)
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	€ (655)	-	€ (1.892)
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	€ 1.961	€ 5.128	€ 7.563
Rentelasten en soortgelijke kosten	€ (79)	-	-
Som der financiële baten en lasten	€ 1.227	€ 5.128	€ 5.672
Saldo uit gewone bedrijfsuitvoering	€ 4.498	-	€ (282.403)
Over te dragen reserve voor media-aanbod	€ (4.498)	-	€ 282.403
EXPLOITATIERESULTAAT NA OVERDRACHT	-	-	-

Bijlage 2 Financiële gegevens

Kasstroomoverzicht over 2017		2017	2016
I KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN			
Exploitatieresultaat		€ 3.271	€ (289.966)
Aanpassingen voor			
Afschrijving vaste activa	€ 737.505		€ 872.585
Mutatie voorzieningen	€ (680.433)		€ 594.425
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten		€ 59.071	€ 1.467.010
Mutatie voorraden			
Mutatie vorderingen	€ 194.475		€ 104.564
Mutatie kortlopende schulden	€ 417.212		€ (537.640)
Netto kasstroom uit operationele activiteiten		€ 611.687	€ (433.076)
II KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEIT			
Investeringen in materiële vaste activa	€ (83.972)		€ (449.660)
Desinvesteringen materiële vaste activa	€ 655		€ 1.892
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		€ (83.317)	€ (447.769)
III KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
Aflossingen langlopende schulden		€ -	€ (27.474)
Mutatie liquide middelen I + II + III		€ 590.713	€ 268.725
Liquide middelen einde van het jaar		€ 3.805.433	€ 3.214.720
Liquide middelen begin van het jaar		€ 3.214.720	€ 2.945.995
Mutatie liquide middelen		€ 590.713	€ 268.725

Bijlage 3 Organogram

Peildatum: 31 december 2017

Aantal fte's verdeeld naar:

Omroep	Programma	Techniek	Reclame	Overig	Totaal
	46,16	9,7	6,51	13,33	75,7

Personeelsbestand (leden) verdeeld naar leeftijdscategorie en man/vrouw per 31 december

Leeftijdscategorie	Man	Vrouw	Totaal
15 t/m 24 jaar	1	0	1
25 t/m 34 jaar	5	3	8
35 t/m 44 jaar	14	13	27
45 t/m 54 jaar	20	15	35
55 t/m 59 jaar	7	3	10
60+ jaar	4	1	5
Totaal	50	36	86

Leeftijd personeelsleden

Gemiddelde leeftijd personeelsleden	Leeftijd
	46,15 jaar

Bijlage 4 Sociaal Jaarverslag

Bijlage 4 37

Arbeidsovereenkomsten

Bepaalde tijd	12
Onbepaalde tijd	74
Totaal	86

Personele mutaties

	Leden
Aantal personeelsleden per 31 december 2016	89
Instroom	12
Uitstroom	15
Instroom (vanuit werkervarings- of stageplaats)	0
Aantal personeelsleden per 31 december 2017	86

Aantal gerealiseerde werkervarings- en stageplaatsen 2017

	Deelnemers	Gemiddelde duur in maanden
Werkervaringsplaatsen	1	12
Stageplaatsen	23	4,2
Totaal	24	

